

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. maj 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 144 (Alm. del) af 9. februar 2022 stillet efter ønske fra Lars Løkke Rasmussen (MFU)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for den potentielle forskel i arbejdskrafttilgangen i den af regeringen aftalte model med nedsættelsen af grænsen i den såkaldte beløbsordning fra 448.000 kr. til 375.000 kr. for alle lande i forhold til den alternative model forslået af en kreds af partier, hvor grænsen nedsættes til 365.000 kr. for udvalgte lande? Ministeren bedes i forlængelse heraf anslå en beløbsgrænse i en ”ren” model uden landeudtagelser, der har samme potentielle effekt som den af en kreds af partier foreslåede ”lande-afhængige” model.

Svar

For at understøtte den økonomiske udvikling i en situation, hvor virksomhederne mangler arbejdskraft, har regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraterne med forslaget *Styrket international rekruttering på rimelige arbejdsvilkår og målrettet mangel på arbejdskraft* lagt op til at etablere en midlertidig supplerende beløbsordning, hvor beløbsgrænsen er 375.000 kr. i en afgrænset periode på to år fra 1. juli 2022 til 1. juli 2024. Opholds- og arbejdstilladelser opnået efter ordningen kan have en varighed på fem år. I den toårige periode kan der meddeles nye opholdstilladelser, så længe den sæsonkorrigerede bruttoledighed i gennemsnit er under 3,75 pct., eller indtil der er opnået en stigning på 10.000 beskæftigede efter ordningen (ekskl. eventuelt beskæftigede medfølgende familie).

Den nuværende beløbsordning giver personer fra lande uden for EU/EØS mulighed for at få opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Tilladelserne gives på baggrund af et tilbud om en ansættelse til en årlig løn på mindst 448.000 kr. (2022-pl). Tilladelserne kan gælde op til fire år med mulighed for forlængelse.

I tråd med tidligere spørgsmål om virkninger af ændringer i beløbsgrænsen kan der laves regneeksempler til illustration af de mulige effekter. Baseret på de antagelser, som er anvendt i bl.a. svar på FIU spørgsmål nr. 362 af 11. september 2020, kan det pege på, at en supplerende beløbsordning og et supplerende beløbsspor i fast-track ordningen med en lavere beløbsgrænse på 375.000 kr. i et regneeksempel vil kunne medføre et løft i antallet af beskæftigede udlændinge med ophold efter disse erhvervsordninger på omkring 2.400 helårspersoner årligt.

Regneeksemplet er baseret på historiske tilgange og afgang for den nuværende beløbsordning i en periode med omtrent neutrale konjunkturer. Der er derfor ikke taget højde for, at økonomien aktuelt befinder sig i en situation med historisk lav ledighed og mangel på arbejdskraft. Hvis virksomhederne af den grund i højere grad efterspørger udenlandsk arbejdskraft, kan beskæftigelsespotentialet for den supplerende beløbsordning være større end illustreret med regneeksemplet.

Beskæftigelsespotentialerne er behæftet med betydelig usikkerhed og har som nævnt ikke karakter af skøn, der kan indregnes som virkningerne på arbejdsudbud i de økonomiske fremskrivninger.

Det bemærkes, at der i regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraternes forslag er lagt op til, at den supplerende beløbsordning gælder i to år. Der kan derfor ikke komme flere ind på ordningen efter 1. juli 2024 og beskæftigelsespotentialet vil derfor aftage i årene efter 2024, i takt med at nogen af stillingerne vil blive nedlagt eller personer på ordningen vil forlade ordningen igen af andre grunde. Eksempelvis havde omkring 65 pct. af de personer, som fik meddelt opholdstilladelse på beløbsordningen i 2014, ifølge registerdata ikke længere en opholdstilladelse på beløbsordningen efter fem år.

Yderligere bemærkes det, at beskæftigelsespotentialet ved den supplerende midlertidige beløbsordning både omfatter beløbsordningen og fast-track ordningens beløbsspor. Beskæftigelsespotentialet er således udtryk for det samlede beskæftigelsespotentialer fra beløbsordningen og fast-track ordningens beløbsspor under ét.

Det er i spørgsmålet nævnt, at Venstre, Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerlige foreslår en sænkning af beløbsgrænsen til 365.000 kr. De nævnte partier har netop fremsat et beslutningsforslag, hvor de foreslår at sænke den nuværende beløbsgrænse til 360.000 kr.¹ Der er i regneeksemplet derfor taget udgangspunkt i en sænkelse af beløbsgrænsen til 360.000 kr.

Venstre, Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerlige lægger desuden op til, at den lavere beløbsgrænse kun skal gælde for statsborgere fra lande, som Danmark enten har flest ud- og indgående investeringer med – dvs. tredjelande, der er på top-30 over lande med det største investerings-flow til og fra Danmark – eller som Danmark og de øvrige Schengenlande har et organiseret og velfungerende samarbejde med, hvilket måles på, om der er visumfrihed for besøgende i Schengen fra de pågældende lande.²

På baggrund af en opdateret opgørelse over de 30 lande, Danmark har flest ud- og indgående investeringer med – målt ved summen af ud- og indgående direkte investeringer – er følgende lande uden for EU/EØS inkluderet i opgørelsen målt efter investeringsomfang: Storbritannien, USA, Singapore, Kina, Japan, Australien,

¹ https://www.ft.dk/ripdf/samling/2021/beslutningsforslag/b83/2021_b83_som_fremsat.pdf

² https://www.ft.dk/ripdf/samling/2021/beslutningsforslag/b83/2021_b83_som_fremsat.pdf

Canada, Malaysia, Indien, Rusland, Mexico, Brasilien og Tyrkiet.³ De øvrige top-30 lande er inden for EU/EØS.

Opgjort ved udgangen af 2019 var knap 17 pct. af personer med ophold efter beløbsordningen hverken fra et land på top-30 listen uden for EU/EØS målt på investeringsomfang eller fra et land omfattet af visumfrihed for besøgende i Schengen fra pågældende land.⁴

Lægges det derfor til grund, at knap 17 pct. ekskluderes fra at kunne søge opholdstilladelse ved den lavere beløbsgrænse, vurderes beskæftigelsespotentialet af Venstre, Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerliges forslag i regneeksemplet med betydelig usikkerhed at udgøre mellem 2.400 og 2.500 helårspersoner årligt.

Beskæftigelsespotentialet ved regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraternes forslag *Styrket international rekruttering på rimelige arbejdsvilkår og målrettet mangel på arbejdskraft* og forslaget fremlagt af Venstre, Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerliges vurderes således på baggrund af regneeksempler at være omtrent ens – om end den mulige aftagende tendens efter 2024 ikke findes i forslaget fra Venstre, Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerlige, idet der her ikke er tale om en midlertidig ordning.

Det skal bemærkes, at de to forslag – foruden at adskille sig fra hinanden på beløbsgrænse og landeafgrænsning – også adskiller sig i forhold til varighed af opholdstilladelser, ledighedsbremse og det øvre loft over opholdstilladelser. Konkret har regeringen, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraterne foreslået, at opholdstilladelser kan have en varighed på fem år, en ledighedsbremse, der bliver aktuel ved en bruttoledighed over 3,75 pct. og et øvre loft over opholdstilladelser på 10.000 personer. Venstre, Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Nye Borgerlige har foreslået, at opholdstilladelser kan have en varighed på syv år, en ledighedsbremse, der bliver aktuel ved en arbejdsløshed over 4,5 pct. og et øvre loft over opholdstilladelser på 12.000 personer pr. år.

Det er i beregningerne lagt til grund, at incitamentet til at ansøge om en opholdstilladelse ikke begrænses af opholdstilladelsens midlertidige varighed. Det skyldes dels, at de personer, som ønske at blive i Danmark efter udløbet af deres opholdstilladelse, vil have andre muligheder for at blive i Danmark. Fx må det forventes, at de efter fem års beskæftigelse i Danmark vil kunne opnå en højere løn og dermed potentielt kan opnå ophold via den eksisterende beløbsordning. Derudover er der under visse betingelser mulighed for at opnå

³ Opgørelsen er foretaget på baggrund af investeringer i perioden 2018-2020.

⁴ Det bemærkes, at Storbritannien ved udgangen af 2019 var et land inden for EU/EØS, men siden har forladt EU/EØS, hvilket der ikke er taget højde for i beregningerne.

tidsubegrænset opholdstilladelse efter fire års lovligt ophold i Danmark.⁵ På den baggrund er der taget udgangspunkt i samme metode anvendt ved regneeksemplet for den ordinære beløbsordning.

Desuden er beskæftigelsespotentialet i regneeksemplerne opgjort i en periode, hvor det ikke forventes, at ledighedsbremsen vil blive aktuel.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

⁵ Udlændinge kan som udgangspunkt først kan opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter otte års lovligt ophold i Danmark. En udlænding kan imidlertid allerede efter fire års lovligt ophold opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis udlændingen opfylder de grundlæggende betingelser for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse om bl.a. dansk kundskaber, beskæftigelse, gæld til det offentlige og vandel, samt fire supplerende betingelser, herunder et skærpet danskrav. Derudover er det en betingelse, at opholdsgrundlaget fortsat er til stede på tidspunktet for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.